

ЈУ НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „СТЕВАН САМАРЦИЋ“

ПЉЕВЉА

ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ ЗА

2015. ГОДИНУ

Март , 2016. године

ЈУ Народна библиотека “Стеван Самарџић“, обављала је у протеклој години своју дјелатност у складу са Законом о библиотечној дјелатности („Сл. лист Црне Горе“, бр. 49/10.), Одлуком о организовању јавне установе у области библиотечке дјелатности Скупштине Општине Пљевља („Сл. лист Црне Горе“, бр. 29/11.), Статута ЈУ Народна библиотека, Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији, као и у складу са Законом о култури Црне Горе (“Сл. лист Црне Горе”, бр. 49/08. и од 15.08.2008.).

Библиотека је организовано радила на реализацији свог Програма рада за 2015. годину, који је прилагођен реалним могућностима рада у условима нужног смјештаја. Као што је познато, Библиотека је од јесени 2007. године привремено смјештена у просторијама предузећа „Вектра Оптел“, гдје се одвија свакодневни рад.

У Програму рада за 2015. годину истакнуто је следеће: **„Овај Програм рада актуелизује оне послове и радне задатке које је могуће реализовати у постојећим условима нужног (привременог) смјештаја Библиотеке, полазећи од претпоставке да ће послови на реконструкцији Дома културе као и на стварању материјално – техничких услова за пресељење на стару локацију трајати током већег дијела године”.**

Кадар Библиотеке

Кадар библиотеке (број и структура запослених) је формиран кроз вишегодишњи план развоја Библиотеке а у складу са Статутом Библиотеке, Актом о унутрашњој организацији и систематизацији Библиотеке и Стандардима за народне библиотеке у Црној Гори. На обављању послова радило је укупно 11 запослених: директорица (1), библиотекарке (4), књижничари (4), радница на финансијско – административним пословима (1) и хигијеничарка – курирка (1). Од 17.11.2015. године број радника се увећао за 1, сада их има 12: директорица (1), библиотекарке (5), књижничари (4), радница на финансијско – административним пословима (1) и хигијеничарка – курирка (1).

Савјет Библиотеке

Библиотека је створила услове за рад и одлучивање Савјета Библиотеке у следећем сазиву: Нада Боровић (предсједница), Харис Алаваћ, Вера Милић, Биљана Анђелић и Марија Кнежевић (чланови). Савјет је радио и

одлучивао на својим редовним сједницама. Током године је одржано укупно 12 сједница са следећим дневним редом:

I сједница

- Усвајање записника са претходне сједнице
- Конституисање Савјета ЈУ Народне библиотеке „Стеван Самарцић“
- Усвајање Пословника о раду
- Разно

II сједница

- Усвајање записника са претходне сједнице
- Усвајање Програма рада Библиотеке за 2016. годину
- Утврђивање висине накнаде члановима Савјета Библиотеке
- Разно

III сједница

- Усвајање записника са претходне сједнице
- Усвајање Извјештаја о раду за 2014. годину
- Приједлог за члана Савјета ЛЈЕ Радио-телевизије Пљевља
- Усвајање Одлуке о измјенама и допунама Одлуке о разрјешењу директорице
- Разно

IV сједница

- Усвајање записника са претходне сједнице
- Доношење Одлуке о именовању вршиоца дужности директора ЈУ Народна Библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља
- Разно

V сједница

- Усвајање записника са претходне сједнице
- Усвајање Одлуке о измјени и допуни Статута ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља
- Приједлог члана жирија за награду „Свитање“
- Приједлог члана Организационог одбора за Научни скуп
- Разно.

VI сједница

- Усвајање записника са претходне сједнице
- Усвајање Одлуке о расписивању конкурса за директора/ицу ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља
- Разно

VII сједница

- Усвајање записника са претходне сједнице
- Доношење Одлуке о избору директора/ице ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља
- Разно

VIII сједница

- Усвајање записника са претходне сједнице
- Доношење Одлуке о расписивању конкурса за директора/ицу ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља
- Разно

IX сједница

- Усвајање записника са претходне сједнице
- Доношење Одлуке о избору директора/ице ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља
- Разно

X сједница

- Усвајање записника са претходне сједнице
- Доношење Рјешења о разрјешењу в.д. директорице Станојке Љиљанић
- Склапање Уговора о раду између ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља и директорице Ђине Бајчета
- Разно

XI сједница

- Усвајање записника са претходне сједнице
- Доношење Одлуке о давању сагласности на Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији
- Разно

XII сједница

- Усвајање записника са претходне сједнице
- Усвајање Програма рада за 2016. годину
- Разно

ДЈЕЛАТНОСТ БИБЛИОТЕКЕ У 2015. ГОДИНИ

Библиотека је радила прије свега на:

1. заштити и чувању библиотечке грађе и опреме;

- увођењу информатичких технологија у раду и на укључењу у шире информационе системе;
- обуци кадра за рад у новим информационим системима;
- праћењу издавачке продукције и повећању књижних фондова;
- пропагирању књиге и читања;
- давању информација о грађи Библиотеке, препорука и помоћи при налажењу потребне литературе, коришћењу каталога, претраживању локалне и узајамне електронске базе података.

1. Заштита и чување грађе и опреме

1.1. Библиотека је предузела све неопходне мјере обезбјеђења и заштите књижних фондова и опреме. Због неадекватног смјештаја (премалог простора, недостатка полица за књиге, великих осцилација температуре, осцилација влажности ваздуха, неодговарајуће свјетлости, итд.), било је неопходно редовно праћење стања материјала и предузимање одговарајућих мјера. Сви поменути послови обављени су коректно и у складу са правилима заштите библиотечког материјала. Књиге које се налазе у пакетима редовно се провјетравају да би се сачувале од пропадања.

1.2. Библиотека је почетком априла почела са реализацијом пројекта „Свако вријеме има своје књиге“. Овај јавни рад предвиђен је за десетак незапослених лица из евиденције Бироа рада Пљевља. Реализацијом овог пројекта заштићен је од пропадања један врло важан дио библиотечког фонда који чине издања класичне књижевности и школске лектире. У реализацији пројекта укључила се и Општина Пљевља, чија се обавеза састоји у мониторингу истог и у финансиској подршци.

2. Стручни надзор и сарадња са ЦНБ “Ђурђе Црнојевић”. Обучавање кадра

2.1. Рад на Пројекту Виртуелна библиотека Црне Горе

Библиотека је наставила посао на реализацији пројекта **Виртуелна библиотека Црне Горе**. Ради се о изузетно важном пројекту који укључује све народне библиотеке у земљи у јединствен информатичко–документациони систем. Носилац Пројекта “Виртуелна библиотека Црне Горе” COBISS CG је Централна народна библиотека “Ђурђе Црнојевић” са Цетиња као матична библиотека за све библиотеке у Црној Гори. Сви планирани послови у оквиру овог пројекта благовремено су обављени (обнављање и набавка недостајуће опреме, инсталација и имплементација опреме, обучавање кадра, набавка стручне литературе итд.)

Током цијеле 2015. године одвијао се рад на обради библиотечке информације. Радило се, прије свега, на инвентарисању, каталогизовању и класификовању нових публикација. Каталогизација је рађена према јединственом међународном стандардном библиографском опису (ИСБДМ). Књижни фондови су класификовани по систему универзалне децималне класификације (УДК).

У базу COBISS CG унесено је укупно 22.568 записа (у 2015. години обрађено је 946 библиографских јединица), чиме је наша Библиотека у самом врху најуспјешнијих библиотека у Црној Гори.

***) Напомена: Књижни фондови се каталогизују и класификују у оквиру пројекта **“Виртуелна библиотека Црне Горе COBISS CG”**. Књижни фондови се засад каталогизују и класификују виртуелно, а тек по повратку у просторије Дома културе књижни фондови ће добити и стварну поставку у оквиру задатог модела.

2.2. Сарадња са ЦНБ “Ђурђе Црнојевић”

Поред учешћа у Пројекту виртуелне библиотеке Црне Горе, Библиотека је координирала своје активности са Централном народном библиотеком „Ђурђе Црнојевић“ и у другим пословима као што су размјена информација, међубиблиотечка позајмица, стручно обучавање кадра, послови матичне службе, размјена књига и часописа из фонда мултипликата, итд.

У оквиру своје надлежности из домена матичности и обавезе праћења стручног рада у библиотекама, Матична служба ЦНБ “Ђурђе Црнојевић“ обавила је редовну годишњу посјету Библиотеци. Драган Радусиновић, библиотекар у Матичној служби у свом извјештају наводи: **„Закључено је да Библиотека у отеженим условима успијева да изађе у сусрет својим корисницима, да стручни рад обавља без прекида о чему говори велики број библиографских записа у систему COBISS CG, да редовно прати издавачку продукцију, редовно ажурира сајт Библиотеке. На основу изнијетих чињеница јасно је да Народна библиотека „Стеван Самарцић“ у Пљевљима у потпуности и на квалитетан начин спроводи мјере предвиђене Законом о библиотечкој дјелатности и Правилником о ближим условима и начину вршења послова матичне библиотечке дјелатности“**.

3. Обучавање кадра

3.1. Кроз учешће у раду семинара и на курсевима, Библиотека је наставила активности на стручном оспособљавању кадра потребног за рад у систему COBISS CG (Kooperativni online bibliografski sistem i servisi).

Народна библиотека „Стеван Самарцић“ је током 2015. године имплементирала пројекат „Стручно усавршавање библиотекара за рад у платформи COBISS 3“, из Програма заштите и очувања културних добара за 2014. годину, који финансира Министарство културе Црне Горе.

Библиотекарке Станојка Љиљанић и Марија Кнежевић су након одржаног курса (COBISS 3 - Напредни) добиле привилегије за креирање и преузимање записа серијских публикација, web презентација, интегративних извора, саставних дијелова, некњижне грађе, те за креирање библиографских записа.

3.2. У организацији Националне библиотеке Црне Горе „Ђурђе Црнојевић“ са Цетиња одржана је радионица „LoCloud – platforma za digitalne biblioteke“. LoCloud је мрежа најбољих пракси, која настоји да подржи културне институције како би њихови дигитални садржаји (властите дигиталне библиотеке) били доступни путем Europeane. Коришћење ове платформе значајно ће помоћи дигитализацију завичајне збирке која ће се, надамо се у догледно вријеме реализовати у нашој библиотеци. У раду радионице је учествовала библиотекарка Станојка Љиљанић.

3.3. У организацији Централне народне библиотеке „Ђурђе Црнојевић“ одржана је једнодневна радионица „Информациона и медијска писменост у библиотеци и школи“. Радионица је дио пројекта Unesco Participација 2015/2016. „Информациона и медијска писменост (ИМП) – Стратегија и едукација“, који реализује Национална библиотека. Полазници радионице су били одабрани библиотекари из градских и школских библиотека из девет црногорских градова, међу којима су били и библиотекари из нашег града, из НБ „Стеван Самарцић“ и библиотеке Гимназије „Танасије Пејатовић“. Као библиотека која је у реализацији свог пословања постигла у претходном периоду одличне резултате у свим сегментима библиотечког пословања, НБ „Стеван Самарцић“ је изабрана за следећег домаћина ове презентације која ће се одржати у септембру ове године.

3.4. У Матичној библиотеци „Вук Караџић“ у Пријепољу 25. јуна одржан је годишњи стручни округли сто са темом „Жене завичаја – ауторска или предметна одредница“. Поред десетак библиотека из Србије завичајни фонд НБ „Стеван Самарцић“ у POWERPOINT презентацији представила је Софија Јеловац, библиотекарка нашег завичајног одјељења. На

презентацији су размијењена драгоцене искуства и дате значајне смјернице за будућу што успјешнију поставку наше завичајне збирке.

3.5. У просторији библиотеке Гимназије, 11. новембра 2015. године, одржана је едукативна радионица за школске библиотекарке и наставнике са територије општине Пљевља. Предавање су одржале библиотекарка НБ „Стеван Самарцић“ Ивана Цвијетић и библиотекарка библиотеке Гимназије, Љуба Чепић. Библиотекари и наставници из основних и средњих школа, као и три ученика завршног разреда средње школе из Пљеваља, активно су учествовали у дискусији на тему ИМП и износили своја искуства.

У реализацији овог пројекта, Национална библиотека ЦГ сарађује са Заводом за школство, Министарством културе и Министарством за информационо друштво и телекомуникације. Програми информационог и медијског описмењавања су акредитовани код Завода за школство и налазе се у каталогу Програма стручног усавршавања наставника за школску 2015/2016. под именом Информациона медијска писменост (ИМП) у библиотеци и школи – едукација едукатора и Информациона и медијска писменост - кључ за цјеложивотно учење.

3.6. Народна библиотека „Стеван Самарцић“ је 11. новембра организовала научни скуп на тему „Будућност Гутенбергове галаксије - Књига као средство комуникације међу људима и културама“. Средства за овај пројекат Библиотека је обезбиједила учествујући на конкурс Министарства културе Црне Горе у оквиру програма „Развој културе на сјеверу“. Научни скуп са темом из области библиотекарства за сада је јединствена манифестација тог типа у Црној Гори, стога има велики значај како за Библиотеку тако и за средину у којој ради.

4. Праћење издавачке продукције. Набавка публикација. Чланови

4.1. Библиотека је редовно пратила издавачку продукцију путем каталога, рекламних огласа, критичких приказа и осврта на нове књиге, преко интернет мреже итд.

4.2. Књижни фонд Библиотеке, осим куповином, као основним начином набавке литературе, обновљен је током 2015. године и значајним бројем књига и других публикација које су овој установи културе дате на поклон. Међу њима су нарочито значајне публикације завичајне грађе: рукописи, старе фотографије, разгледнице... Овај значајан материјал који говори о културним особеностима наше средине, адекватним смјештајем у Библиотеци, обрадом и презентацијом, постаје заједничко добро свих грађана Пљеваља.

4.3. Библиотека је примила вриједан поклон у књигама од Универзитетске библиотеке. У питању је осамдесет публикација стручне литературе из различитих научних дисциплина, књижевне критике, умјетности и философије. Овим поклоном значајно је обогаћен фонд стручне литературе који ће студентима и заинтересованим читаоцима бити доступан у читаоници Библиотеке.

4.3. Библиотека је током 2015. године увећала књижни фонд за укупно **1147** књига, од чега је **585** примјерка купљено, а **562** примјерака примљено путем поклона. „Фонд књига породице Данице Драгашевић“ обогаћен је са 56 примјерака (овај фонд се редовно попуњава од оснивања 2001. године).

Због недостатка средстава и простора за читаоницу периодичне публикације се не набављају.

4.5. Током 2015. године уписано је укупно 570 чланова. Чланарина је износила 5 евра на годишњем нивоу. Од чланарине је прикупљено 2.850,00 еура. Може се запазити да је број чланова мањи у односу на задње године рада у Дому културе. Проблеми су настали услед пресељења Библиотеке на нову локацију и формираних навика корисника да посјећују Дом културе. Поред тога, велики број корисника није више могао да користи услуге читаонице у граду, па је и интерес за посјете Библиотеци опао.

5. Рад на пропагирању књиге и читања. Награда „Свитање“ за младе ствараоце

5.1. Пропагирање књиге и читања одвијало се кроз разне облике комуникације са читалачком публиком: кроз непосредну комуникацију библиотекара и корисника, пласирање библиотечке информације преко интернета, оглашавање нових публикација у локалним медијима, организацију књижевних вечери и сл. Библиотека има свој сајт (www.bibliotekapljevlja.info) који редовно ажурира и путем кога обавјештава ширу јавност и пружа информације о својим активностима.

5.2. Библиотека је пети пут додијелила награду „Свитање“ за литерарно стваралаштво младих. Ово је први пут да се ова награда додјељује искључиво за прозне радове. За поетске радове Библиотека је установила награду „Душан Грбовић“, која ће се додјељивати од 2016. године. Показало се да ова награда знатно мотивише младе литерате на стварање, а већи дио радова, нарочито у старијем узрасту, показује задовољавајући ниво писмености, како нормативне тако и књижевно теоријске.

Поводом малог јубилеја, пете године како се награда уручује Библиотека је приредила књижевно вече. Гост вечери, Драгић Рабреновић је говорио о

значају ове, као и сличних књижевних награда у окружењу, које на најнепосреднији начин подстичу писану ријеч младих.

Као и до сада, награђени радови ће бити објављени у Летопису наше Библиотеке. Осим награђених радова, први пут ће се на страницама Летописа наћи и радови који су ушли у ужи избор.

5.3. Народна библиотека „Стеван Самарцић“ је 11. новембра организовала научни скуп на тему „Будућност Гутенбергове галаксије - Књига као средство комуникације међу људима и културама“. Средства за овај пројекат Библиотека је обезбиједила учествујући на конкурс Министарства културе Црне Горе у оквиру програма „Развој културе на сјеверу“. Научни скуп са темом из области библиотекарства за сада је јединствена манифестација тог типа у Црној Гори, стога има велики значај како за Библиотеку тако и за средину у којој ради. Учесници скупа били су библиотекари: из Београда проф. др Гордана Стокић Симончић, из Бањалуке Александра Улетиловић, из Сарајева Надина Гребовић-Лендо, са Цетиња Гордана Љубановић и из Пљеваља Марија Кнежевић.

5.4. Поводом сто година од рођења Бранка Ћопића, Народна библиотека „Стеван Самарцић“ уприличила је књижевно вече као својеврстан омаж овом значајном писцу чије је дјело читано на цијелом простору некадашње Југославије. О дјелу које је изазвало нескривене симпатије многобројне публике најразличитијег узраста и о стваралачкој личности Бранка Ћопића говорио је проф. др Душко Певуља, редовни професор Филолошког факултета у Бањалуци. Бројна публика је могла да чује надахнуто излагање професора, који је дао осврт и на критичку рецензију Ћопићевог дјела, истичући њен неблагонаклон, а често и површан суд. Кроз ове манифестације Библиотека употпуњава своју дјелатност подстичући интересовање за поједине писце и књиге, али и развијајући културу читања уопште у свом окружењу.

5.5. Крајем априла из штампе је изашао други број „Летописа“ Народне библиотеке „Стеван Самарцић“. Као и у претходном броју, овај часопис прати дјелатност Библиотеке током протеклих годину дана и садржи радове познатих стручњака из области књижевности и свих других области стваралаштва. Новина у овом броју су рубрике: Јубилеји и Есеји, студије, огледи, које су настале као резултат проширења дјелатности установе на области које је могуће пратити у континуитету. Како је задатак сваке библиотеке да води рачуна о завичајној збирци, за овај број припремљена је библиографија радова Ћорђија М. Остојића.

Унутрашња ревизија ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља, није вршена од стране Унутрашњег ревизорског органа управљања за 2015. годину.